

A közelmúltbeli tüntetések elfojtása Oroszországban

Az Európai Parlament 2007. április 26-i állásfoglalása Oroszországról

Az Európai Parlament,

- tekintettel a demokráciának és a politikai szabadságoknak az Orosz Föderációban történő megszilárdítására irányuló célokra, amelyeket az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt az Orosz Föderáció között létrejött partnerségi és együttműködési megállapodás¹ fektetett le, amely 1997-ben lépett hatályba, és 2007-ben jár le;
 - tekintettel az EU és Oroszország közötti emberi jogi párbeszédre;
 - tekintettel az Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az EU és Oroszország közötti kapcsolatok Anna Politkovszkaja orosz újságíró meggyilkolását követő alakulásáról szóló, 2006. október 25-i állásfoglalásra², valamint a 2006. november 24-én Helsinkiben rendezett EU–Oroszország csúcstalálkozóról szóló, 2006. december 13-i állásfoglalásra³;
 - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel 2007. április 14-én az orosz ellenzék tagjai a moszkvai Puskin téren gyülekeztek; mivel az úgynevezett „Elégedetlenek menetét” a Másik Oroszország elnevezésű ernyőszervezet szervezte, amely számos különböző politikai háttérű mozgalmat tömörít;
- B. mivel percekkel a felvonulás megkezdése után a 2 000 tiltakozó a biztonsági erők több mint négyszeres túleréjével találta magát szemben, amely hamar feloszlatta az aktivistákat, megverve és rövid időre őrizetbe véve azokat, akik át akartak törni a rendfenntartó erők vonalain;
- C. mivel a letartóztatottak között volt az Egységes Polgári Front elnöke, Garri Kaszparov, korábbi sakkvilágbajnok, valamint Maria Gaidar, Oroszország első poszt-szovjet reformpárti miniszterelnökének lánya; a korábbi miniszterelnök, Mihail Kaszjanov csak azért tudta elkerülni a letartóztatást, mert testőrei segítettek neki a menekülésben; sok olyan újságírót, akik rögzíteni szerették volna az eseményeket és nyugat felé továbbítani, szintén megverték és letartóztattak, köztük Stephan Stuchlikot, az ARD tudósítóját;
- D. mivel 2007. április 15-én egy ugyanezen csoportosulás által szervezett másik, bár jóval kisebb tüntetést hasonló módszerekkel vertek szét Szentpéterváron, habár Garri Kaszparovot még a tüntetés megkezdése előtt őrizetbe vették, és néhány tüntetőt előzetesen tartóztattak le az eseményre menet;
- E. mivel Vlagyimir Lukin, Oroszország emberi jogi ombudsmanja azt nyilatkozta, hogy véleménye szerint a rendőrség mindkét esetben túllépte hatáskörét, és mivel Valentyina

¹ HL L 327., 1997.11.28., 1. o.

² Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0448.

³ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0566.

Matvijenko, Szentpétervár kormányzója nyomozást rendelt el az emberi jogok megsértésével kapcsolatban a szentpétervári tüntetésen történt események során;

- F. mivel az orosz hatóságok közvetlenül a parlamenti és az elnöki választások közeledtével egyre nagyobb nyomást gyakorolnak az ellenzéki csoportokra és a nem kormányzati szervezetekre, hogy tartózkodjanak az elnök és a kormány ellen irányuló cselekményektől, és hogy megelőzzék, hogy a média ilyen eseményekről tudósítson;
 - G. mivel a demokrácia meggyengült Oroszországban, különösen a fő televízió- és rádióállomások kormányzati ellenőrzés alá vonása, az öncenzúra nyomtatott sajtóban való elterjedése, a tömegdemonstrációk szervezésére vonatkozó jogok új korlátozása, valamint a nem kormányzati szervezetek körülményeinek rosszabbodása miatt;
 - H. mivel a gyülekezési szabadság azon demokratikus elvek és emberi jogi normák alapvető eleme, melyeknek támogatására Oroszország elkötelezte magát, és amelyek mellett többször is kifejezte elkötelezettségét; mivel ezek az elvek és értékek egyben az EU és Oroszország közötti stratégiai partnerség alapját is képezik;
 - I. mivel az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet, valamint az Európa Tanács tagjaként az Orosz Föderáció magára vállalta, hogy tiszteletben tartja a szólás- és a gyülekezési szabadságot; mivel ezen elvek betartása a közelgő oroszországi választások fényében különös jelentőséggel bír;
1. határozottan elítéli az orosz rendfenntartó erők által az elmúlt hétvégi moszkvai és szentpétervári békés demonstrációk során alkalmazott túlzott erőszakot, és felszólítja az orosz hatóságokat, hogy tegyenek eleget nemzetközi kötelezettségeiknek, és tartsák tiszteletben a szólásszabadságot és a gyülekezési szabadságot;
 2. különösen elítéli a biztonsági erők által alkalmazott megtorló intézkedéseket a szakmai feladatukat teljesítő újságírók ellen; a médiát érintő ilyen jellegű támadásokat elfogadhatatlannak tartja;
 3. felszólítja az orosz hatóságokat, hogy rendeljenek el nyomozást az emberi jogok a két tüntetésen történt megsértése ügyében, valamint hogy nevezzék meg és állítsák bíróság elé az erőszak felelőseit;
 4. ösztönzi az orosz Állami Dumát, hogy állítson fel egy munkacsoportot annak kinyomozására, hogy mért alkalmaztak ilyen erőszakot a békés tüntetők ellen;
 5. sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az orosz kormányral való kapcsolattartás során világosan fejezzék ki aggodalmaikat, különösen a következő EU–Oroszország csúcstalálkozón, melyet 2007. május 18-án tartanak Szamarában;
 6. felszólítja az orosz vezetést, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt az ilyen sajnálatos események megismétlődésének elkerülése érdekében, főleg a következő elnöki és Duma választások utolsó szakaszában, és hogy biztosítsa az összes politikai párt és mozgalom számára a lehetőséget a demokratikus folyamatban való részvételre; felszólítja a központi választási bizottságot és az orosz igazságszolgáltatást, hogy legyen éber, tárgyilagos és elfogulatlan a kampány és a választási folyamat felügyelete során;
 7. mélyen felkavarja az orosz hatóságok által az ellenzéki aktivisták ellen alkalmazott túlzott

erőszak elterjedése, ami aggodalomra ad okot a demokrácia helyzetével és az emberi jogok tiszteletben tartásával kapcsolatban az Orosz Föderációban;

8. megismétli felhívását az EU és Oroszország közötti emberi jogi párbeszéd kibővítésére annak érdekében, hogy az hatékonyabbá és eredményorientáltabbá váljon, minden szinten bevonva az Európai Parlamentet azzal a céllal, hogy ezt az elemet megerősítsék a hamarosan megtárgyalásra kerülő új partnerségi és együttműködési megállapodásban;
9. hangsúlyozza, hogy ha látható eredmények elérése a cél az oroszországi demokrácia helyzetének javulásában, az EU közös politikáját és a tagállamok Oroszországgal való kétoldalú kapcsolatait közösen megállapított elvek és közös álláspontok kell, hogy vezéreljék;
10. sürgeti az orosz hatóságokat, hogy a parlamenti és elnöki választások előtti utolsó szakaszban teljes mértékben tartsák tiszteletben az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet, valamint az Európa Tanács által lefektetett demokratikus normákat és elveket; felszólítja az Európa Tanácsot, hogy indítson nyomozást a moszkvai és szentpétervári tüntetések során elkövetett, az emberi jogokat sértő cselekmények ügyében;
11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európa Tanácsnak, valamint az Orosz Föderáció kormányának és parlamentjének.